

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών (Διατμηματικό με τα Τμήματα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, και Ψηφιακών Συστημάτων)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	A2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	8	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ, με ατομική υποστήριξη του εκπαιδευόμενου στα αγγλικά		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/3903/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να γνωρίζουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πώς διαμορφώθηκε διαχρονική η εξέλιξη του θεσμού του μουσείου • Τους λόγους για τους οποίους ενσωματώνονται νέες τεχνολογίες σε χώρους πολιτισμού σήμερα • Ψηφιακές εφαρμογές στους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς

- Την προβληματική που συνοδεύει την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών στην πολιτιστική κληρονομιά
- Την έννοια και την λειτουργία των ψηφιακών αποθετηρίων πολιτιστικής κληρονομιάς
- Να χρησιμοποιούν επιλεγμένες/διδασχθείσες τεχνολογίες που εφαρμόζονται στην πολιτιστική κληρονομιά

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη και ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός έργων

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα προσφέρει εισαγωγική γνώριμία με τις νέες τεχνολογίες που εφαρμόζονται στη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Με αφετηρία τη θεωρία της μουσειολογίας, ώστε να εξηγηθεί το "γιατί" της αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών στα σύγχρονα μουσεία, το μάθημα περιλαμβάνει επισκόπηση των κυριότερων τεχνολογικών εργαλείων που χρησιμοποιούνται σήμερα για την καταγραφή, μελέτη, διαμεσολάβηση, διαχείριση και ανάδειξη των πολιτισμικών αγαθών, με έμφαση στις μη-επεμβατικές και εξ αποστάσεως προσεγγίσεις.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1 (Μαθήματα 1-5)

Μουσειολογία. Η ιστορία της εξέλιξης των μουσείων από την Αναγέννηση ως σήμερα με παρουσίαση της μεταβολής των χαρακτηριστικών και του ρόλου τους και των κοινωνικοπολιτισμικών αιτιών αυτής. Επισκόπηση των τεχνολογικών μέσων που χρησιμοποιούνται στα μουσεία, σε σύνδεση με τα θεωρητικά μοντέλα που επεξηγούν και τεκμηριώνουν την αναγκαιότητά τους. Συζήτησης της σχετικής προβληματικής.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2 (Μαθήματα 5-8)

«**Εν αρχή ήν η ψηφιοποίηση**». Εξοικείωση με το εικονικό μουσείο, επιμέλεια ψηφιακής έκθεσης. Εξάσκηση στο σύστημα DigiSmALL. Ψηφιακές εφαρμογές πολιτισμού για κινητά τηλέφωνα και τάμπλετ. Πολιτιστικά αποθετήρια για την ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά. Πολιτιστική πληροφορική: Μουσειακές αφηγήσεις, η ψηφιοποίηση και η σημασία τους - Χρησιμοποιώντας εργαλεία μέσω κοινωνικής δικτύωσης στα μικρά μουσεία. Πρακτικές ασκήσεις.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 (Μαθήματα 9-13)

Πολιτιστικές διαδρομές: θεωρητικό πλαίσιο – κατηγοριοποιήσεις. Χάραξη πολιτιστικών διαδρομών με GIS. Εργαστήριο πρακτικής εξάσκησης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως (υβριδικό μοντέλο)</p>																					
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Αξιοποιούνται οι παρακάτω Τ.Π.Ε.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διδασκαλία (Η/Υ, projector, πλατφόρμα τηλεδιάσκεψης) • Χρήση οπτικοακουστικών μέσων στις διαλέξεις και στα εργαστήρια • E-class για υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας (π.χ. ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού, ανακοινώσεων, εργασιών, οδηγιών, κλπ.) • Email για επικοινωνία με τους φοιτητές • Λογισμικά: <ul style="list-style-type: none"> ○ Digismall ○ GIS ○ Εργαλεία / πλατφόρμες AI 																					
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="699 1043 1023 1099"><i>Δραστηριότητα</i></th> <th data-bbox="1031 1043 1361 1099"><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="699 1099 1023 1133">Διαλέξεις- Διδασκαλία</td> <td data-bbox="1031 1099 1361 1133">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1133 1023 1211">Ατομική εξάσκηση σε λογισμικά</td> <td data-bbox="1031 1133 1361 1211">20</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1211 1023 1245">Εργασίες σε τεχνολογίες</td> <td data-bbox="1031 1211 1361 1245">25</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1245 1023 1323">Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="1031 1245 1361 1323">50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1323 1023 1402">Συγγραφή Εργασίας/Εργασιών</td> <td data-bbox="1031 1323 1361 1402">80</td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1402 1023 1435"></td> <td data-bbox="1031 1402 1361 1435"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1435 1023 1469"></td> <td data-bbox="1031 1435 1361 1469"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1469 1023 1503"></td> <td data-bbox="1031 1469 1361 1503"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="699 1503 1023 1536">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1031 1503 1361 1536">214</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις- Διδασκαλία	39	Ατομική εξάσκηση σε λογισμικά	20	Εργασίες σε τεχνολογίες	25	Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας	50	Συγγραφή Εργασίας/Εργασιών	80							Σύνολο Μαθήματος	214	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>																					
Διαλέξεις- Διδασκαλία	39																					
Ατομική εξάσκηση σε λογισμικά	20																					
Εργασίες σε τεχνολογίες	25																					
Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας	50																					
Συγγραφή Εργασίας/Εργασιών	80																					
Σύνολο Μαθήματος	214																					
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Διαμορφωτική (+1,5 μονάδες) + τελική γραπτή εργασία στην ελληνική γλώσσα.</p> <p>Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων δίνονται από τους διδάσκοντες 3-4 ασκήσεις σε τεχνολογικές εφαρμογές, επί των οποίων οι φοιτητές αξιολογούνται (μεγ. 1,5-2 μονάδες στη συνολική τους βαθμολογία).</p> <p>Το θέμα, οδηγίες, ενδεικτική βιβλιογραφία, κριτήρια αξιολόγησης και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής της εργασίας αναρτώνται στο eclass και επεξηγούνται από τους διδάσκοντες στους φοιτητές.</p>																					

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία (ενδεικτικά):

- Antonίου, Α., & M. Wallace (eds.), *Cultural Informatics 2019*, Proceedings of the workshop on cultural informatics research and applications: state of the art and open challenges, Larnaca, Cyprus, June 9, 2019, CEUR-WS.org, online <http://ceur-ws.org/Vol-2412/> [Συλλογικός τόμος ελεύθερης πρόσβασης]
- Berry, D. M., (2019), "What are the digital humanities?", The British Academy, 13.2.2019. <https://www.thebritishacademy.ac.uk/blog/what-are-digital-humanities/>
- Bouras, V.; Spiliotopoulos, D.; Margaris, D.; Vassilakis, C.; Kotis, K.; Antonίου, Α.; Lepouras, G.; Wallace, M.; Pouloupoulos, V. "Chatbots for Cultural Venues: A Topic-Based Approach". *Algorithms* 2023, 16, 339. <https://doi.org/10.3390/a16070339> [Άρθρο ελεύθερης πρόσβασης]
- Economou, M. and L. Pujol Tost, (2008), "Educational Tool or Expensive Toy? Evaluating VR evaluation and Its Relevance for Virtual Heritage", in: Y. Kalay, T. Kvan, J. Affleck (eds), *New Heritage. New Media and Cultural Heritage*, Routledge, London and NY, pp. 242-260.
- Falk, J.H., and L.D. Dierking, (1992), *The museum experience*, Whalesback Books, Washington D.C.
- Fuentetaja, I.G., and M. Economou, (2008), "Online Access to digital collections – design and use of museum databases", in: M. Ioannides, A. Addison, A. Georgopoulos, L. Kalisperis (eds.), *Proceedings of the 14th International Conference on Virtual Systems and Multimedia*, pp. 116-120.
- Gardner, H., (2006), *Multiple Intelligences: New Horizons in Theory and Practice*, Basic Books, NY
- Hein, G. E., (1998), *Learning in the museum*. Routledge, London and NY.
- Pearce, S., (2002), *Μουσεία, αντικείμενα και συλλογές: μια πολιτισμική μελέτη*. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
- Shellito, B.A., (2021), *Οδηγός του ARC-GIS PRO, 3η έκδοση*, B.A. Shellito. Εκδόσεις ΤΖΙΟΛΑ.
- Sylaiou, S., F. Liarokapis., K. Kotsakis, and P. Patias, (2009), "Virtual museums, a survey and some issues for consideration", *Journal of Cultural Heritage*, 10(4), 520-528.
- UNESCO, (2009) «Χάρτα για την Διατήρηση της Ψηφιακής Κληρονομιάς», <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000179529.page=2>
- UNESCO, (2021), "Digital heritage", <https://en.unesco.org/themes/information-preservation/digital-heritage>
- Vasilakis, C., V. Pouloupoulos, A. Antonίου, M. Wallace, G. Lepouras and M. L. Nores, "exhiSTORY: Smart self-organizing exhibits", In: Pop, F., Neagu, G. (eds) *Big Data Platforms and Applications. Computer Communications and Networks*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-38836-2_5 [Κεφάλαιο βιβλίου]
- Vassilakis, C. & A. Antonίου, "Stimulation of Reflection and Discussion in Museum Visits through the Use of Social Media", *Social Network Analysis and Mining*, 7:40, December 2017. <https://doi.org/10.1007/s13278-017-0460-3> [Άρθρο ελεύθερης πρόσβασης]
- Γουάλλες, Μανόλης και Βασίλης Πουλόπουλος, «Η αξία της εξιστόρησης», στο: Ευστράτιος Στυλιανίδης και Στυλιανή Συλαίου (επιμ), *Τεκμηρίωση Πολιτισμού*. Εκδόσεις Τζιόλα, Θεσσαλονίκη, 2023. [Κεφάλαιο βιβλίου]
- Γουάλλες, Μανόλης, Βασίλης Πουλόπουλος, Γιώργος Λέπουρας, Κώστας Βασιλάκης, Άγγελική Αντωνίου, "Υποστήριξη μικρών μουσείων μέσω της σημασιολογικής ανάλυσης

κοινωνικών δικτύων”, 3ο Πανελλήνιο συνέδριο ψηφιοποίησης πολιτιστικής κληρονομιάς (EUROMED 2019), Αθήνα, 25-27 Σεπτεμβρίου 2019 [Άρθρο συνεδρίου]

Κουρή, Μ., (2022), «Η Ψηφιακή Διαμεσολάβηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», στο: Ν. Ζαχαριάς (επιμ.), *Πολιτιστική Κληρονομιά και Νέες Τεχνολογίες*, Αθήνα: Παπαζήσης, σσ. 227-297.

Κώτης Κωνσταντίνος, Αγγουρά Ελένη, Λύγγρη Ελένη-Ιωάννα, *Αναδυόμενες και ανατρεπτικές τεχνολογίες σε πολιτιστικούς χώρους*, Εκδότης ΔΙΣΙΓΜΑ, 2024. ISBN: 9786182022009 [Βιβλίο]

Λέπουρας, Γ., Αντωνίου, Α., Πλατής, Ν., & Χαρίτος, Δ., (2015), «Εισαγωγή στην Εικονική Πραγματικότητα» [Κεφάλαιο]. Στο Λέπουρας, Γ., Αντωνίου, Α., Πλατής, Ν., & Χαρίτος, Δ. 2015. *Ανάπτυξη συστημάτων εικονικής πραγματικότητας* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://hdl.handle.net/11419/2547>

Μητούλα, Ρ. & Καλδής, Π., *City Branding και βιώσιμη ανάπτυξη*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2018.

Νάκου, Ε., (2001), *Μουσεία: εμείς, τα πράγματα και ο πολιτισμός: από τη σκοπιά της θεωρίας του υλικού πολιτισμού, της μουσειολογίας και της μουσειοπαιδαγωγικής*. Αθήνα: Νήσος

Τζόρτζογλου, Φ., (2023), «Επαυξημένη πραγματικότητα» [Κεφάλαιο]. Στο Σοφός, Α., Κώστας, Α., Παράσχου, Β., Σπανός, Δ., Γιασιράνης, Σ., Τζόρτζογλου, Φ., & Βρατσάλη, Ν. 2023. *Σχεδιασμοί εκπαιδευτικού υλικού & τεχνολογίες για την ψηφιακή εκπαίδευση* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. <https://hdl.handle.net/11419/9748>

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά: